

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
Szkoły Podstawowej nr 236 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Ireny Sendlerowej
ul. Elekcyjna 21/23 w Warszawie

Wstęp

I. Podstawy prawne programu wychowawczego:

- Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. 1993 nr 61 poz. 284 z późn. zm.),
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526.),
- art. 48, 53, 70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (t.j. Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2016 nr 0 poz. 1943 z późn. zm.)
- art. 6 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. 2017 nr 0 poz. 1189 z późn. zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. 2017 nr 0 poz. 649)
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 nr 0 poz. 356),
- Statut szkoły.

II. Cele programu:

1. Realizacja wartości wychowawczych:

- szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej, tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
- uczciwość, szczerowość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
- poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
- umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- pomoc potrzebującym,
- zdrowy styl życia, postawa proekologiczna,
- przygotowanie do zmian wynikających z zapowiadanej reformy edukacji;

2. Realizacja priorytetów szkoły:

- przygotowanie do zmian wynikających z zapowiadanej reformy edukacji,
- wspieranie rozwoju dziecka młodszego na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych,
- edukacja uczniów niepełnosprawnych w klasach integracyjnych,
- organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
- działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce,
- integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie swojej działalności w tym środowisku;

3. Realizacja głównych celów wychowawczych:

- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
- kształtowanie postaw twórczych,
- stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
- dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
- otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

III. Model absolwenta

Uczeń w czasie pobytu w szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

1. Jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze „ściąg” i podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada i nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe.
2. Jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów.
3. Jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły.
4. Reprezentuje kulturę osobistą.
5. Jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
6. Jest tolerancyjny:
  - akceptuje odmienność innych ludzi,
  - nie wyśmiewa i nie prześladuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne,
  - przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
  - angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciem więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.
7. Jest odważny, zdolny do refleksji i samoświadomy.
8. Jest zdolny do współpracy i rozwiązywania problemów na drodze dialogu.
9. Respektuje normy i zasady społeczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa.
10. Jest zdolny do wyznaczania swoich zadań życiowych i ich realizacji.

IV. Cele pracy wychowawczej:

1. Działania skoncentrowane na wzmacnianiu czynników chroniących:
  - wspieranie rozwoju intelektualnego, psychicznego i fizycznego uczniów,
  - rozwijanie zainteresowań,
  - przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym,
  - wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów)
  - stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych (kół zainteresowań, zespołów sportowych, teatralnych, tanecznych).
  - wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.
2. Wychowanie w duchu tolerancji, mądrości, dyscypliny i szacunku.
3. Przygotowanie młodzieży do pełnienia ról społecznych oraz odpowiedzialności za siebie i innych.
4. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej.
5. Wspomaganie wszechstronnego form spędzania wolnego czasu.
6. Promocja zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych, harmonijnego rozwoju ucznia.
7. Działania doskonalące umiejętności wychowawcze nauczycieli oraz wyposażające w wiedzę niezbędną do prowadzenia interwencji w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
8. Włączenie Samorządu Szkolnego do działań.
9. Współpraca z rodzicami uczniów – przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń, informowanie o działaniach szkoły wynikających z programu wychowawczego.
10. Przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

V. Formy realizacji programu:

- organizowanie zajęć pozalekcyjnych i wycieczek,
- osobisty przykład nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- plany wychowawcze klas i tematyka godzin wychowawczych,
- treści wychowawcze rozwijane na każdej jednostce lekcyjnej w oparciu o programy nauczania,
- uroczysty ceremoniał szkolny,

- organizowanie imprez oraz uroczystości szkolnych i o zasięgu pozaszkolnym,
- realizacja projektów,
- podejmowanie inicjatyw społecznych, kulturalnych, sportowych,
- eksponowanie wartości moralnych, uosabianych przez Irenę Sendlerową,
- udział w uroczystościach patriotycznych,
- stała współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi działania szkoły.

VI. Metody pracy wychowawczej:

- gry i zabawy,
- dyskusje,
- dramy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- symulacje,
- warsztaty,
- treningi umiejętności,
- debaty,
- rozmowy, pogadanki.

VII. Zadania wychowawcze realizują:

1. Dyrektor:

- wspiera rozwój dziecka młodszego na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego,
- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- wspiera edukację włączającą uczniów niepełnosprawnych.

2. Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie wycieczek,
- rzetelnie informują rodziców o działaniach szkoły,
- rozbudowują ofertę zajęć pozalekcyjnych skierowanych na rozwój zainteresowań uczniów.

3. Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko,
- utrzymują stały kontakt z rodzicami,
- organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły,
- badają wspólnie z pedagogiem przyczyny absencji uczniów,
- wdrażają wychowanków do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- rzetelnie informują rodziców o działaniach szkoły,
- eksponują i wyróżniają osiągnięcia uczniów na forum klasy i szkoły,
- zbierają od rodziców propozycje działań na rzecz szkoły.

4. Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- proponują działania na rzecz społeczności szkolnej oraz formy współpracy z nauczycielami i specjalistami oraz Dyrektorem szkoły,
- włączają się do organizacji imprez, uroczystości i wydarzeń szkolnych.

5. Pedagog, psycholog szkolny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas,
- opracowuje karty informacji na temat uczniów posiadających orzeczenie i opinie,
- przeprowadza warsztaty dotyczące dojrzałej komunikacji.

6. Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

7. Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku,
- współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

VIII. Sposób monitorowania

Realizatorzy programu dokonują odpowiednich zapisów w dziennikach lekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych i innych dokumentach szkolnych.

IX. Przewidywane efekty

1. Uczniowie potrafią stosować zasady kulturalnego zachowania.
2. Uczniowie umieją radzić sobie w sytuacjach trudnych.
3. Uczniowie i rodzice korzystają ze wsparcia instytucji zajmujących się wychowaniem (np. świetlic socjoterapeutycznych, poradni, OPS itd.).
4. Rodzice i pedagodzy zdobyli wiedzę oraz umiejętności wychowawcze.
5. Uczniowie są akceptowani przez swoich rówieśników.
6. Uczniowie myślą i działają samodzielnie, są zdolni do poznawania i kształtowania świata.

X. Profilaktyka szkoły

Wstęp

Założenia teoretyczne

Według prof. Z. B. Gasia profilaktyka to: kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania i deficyty dojrzałości, obejmująca równoległe trzy nurty działania:

- wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Program Profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 236 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ireny Sendlerowej Sendlerowej wspiera wychowanie i nauczanie oraz stanowi dopełnienie Programu Wychowawczego. Obejmuje działania na poziomie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej (za: H. Mrazek i R. Hagerty, 1994):

Profilaktyka uniwersalna jest adresowana do wszystkich uczniów bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych i dotyczy znanych zagrożeń, np. przemocy, używania substancji psychoaktywnych. Profilaktyka selektywna jest ukierunkowana na grupy uczniów zachowujących się ryzykownie lub znajdujących się w specyficznej sytuacji społecznej, rodzinnej.

W Programie zawarte są strategie informacyjne, edukacyjne, alternatywne, interwencyjne (za: Z. B. Gaś; 2003; B. Kamińska–Busko - red. 2005). Strategie informacyjne dostarczają informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwiają dokonywanie racjonalnych wyborów. Strategie edukacyjne rozwijają ważne umiejętności psychologiczne i społeczne. Strategie działań alternatywnych pomagają w zaspokojeniu ważnych potrzeb społecznych i stwarzają możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową itp.). Strategie interwencyjne pomagają w rozwiązywaniu problemów, wspierają w sytuacjach kryzysowych.

Podstawy prawne Szkolnego Programu Profilaktyki:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483),

- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526),
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2016 nr 0 poz. 1943 z późn. zm.),
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2016 nr 0 poz. 487, z późn. zm.),
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2016 nr 0 poz. 1654, z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2017 nr 0 poz. 957, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 31 lipca 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375),
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2015 nr 0 poz. 1390 z późn. zm.),
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2017 nr 0 poz. 783, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 poz. 843 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 wraz z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 poz. 1249),
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020,

- Rządowy Program wspomagania w latach 2015–2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Bezpieczna+”,
- Statut Szkoły Podstawowej Szkoły Podstawowej nr 236 z Oddziałami Integracyjnymi w Warszawie,
- Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 236 z Oddziałami Integracyjnymi w Warszawie.

Szkolny Program Profilaktyki opracowany został w oparciu o diagnozę sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole. Rozpoznania dokonano przy użyciu takich narzędzi jak: ankieta, rozmowa indywidualna, obserwacja, analiza osiągnięć szkolnych, analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji profilaktycznych i wychowawczych.

Analiza środowiska szkolnego wskazała istnienie problemów wymagających działań profilaktycznych:

- łamanie zasad i norm społecznych (znieważenia, wulgaryzmy, szydzenie, wyśmiewanie, zastraszanie),
- zachowania agresywne,
- niskie aspiracje edukacyjne, brak motywacji do nauki, nieobowiązkowość,
- naruszanie zasad bezpieczeństwa (w szkole i poza nią),
- niedostateczna świadomość zagrożenia uzależnieniami, zdrowy i higieniczny styl życia.

Dużym problemem okazuje się cyberprzemoc oraz uzależnienie od komputera.

Instytucje mogące wspierać proces wychowawczy, z którymi szkoła pozostaje w systematycznym kontakcie, to:

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 2,
- Straż Miejska,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- firmy szkoleniowe,
- Urząd Miasta (realizacja zadań z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii).
- Ośrodek Edukacji i Kultury.
- Parafia Rzymsko - Katolicka.
- Straż Pożarna.

- Policja,
- świetlice socjoterapeutyczne i Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Szkoła Podstawowa nr 236 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ireny Sendlerowej liczy 398 uczniów (w tym 76 w oddziałach gimnazjalnych i 322 w szkole podstawowej). 48 uczniów posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w szkole podstawowej, 17 w oddziałach gimnazjalnych. 36% uczniów w oddziałach gimnazjalnych znajduje się w trudnej sytuacji rodzinnej (rozbite rodziny, samotni rodzice), 48% w szkole podstawowej. 8 uczniów przebywa w domu dziecka. U 31 uczniów rodziny wspomaga Kurator Sądowy. 5 rodzin objętych jest programem OPS - asystent rodziny. Są to rodziny niewydolne wychowawczo. 10 rodzin objętych jest przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie. Są to rodziny zastępcze. 48 uczniów gimnazjum i 69 uczniów szkoły podstawowej zostały objęte jedną lub więcej formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Kadra szkoły liczy 67 nauczycieli. Wszyscy nauczyciele mają ukończone studia wyższe w zakresie prowadzonych przedmiotów ..... nauczycieli pracuje na część etatu. nauczycieli jest 31 dyplomowanych. 12 mianowanych. 17 kontraktowych. 7 osób to nauczyciele - stażyści. W szkole pracuje zespół specjalistów wspierających dzieci. Są to: dwóch pedagogów, jeden jest zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, drugi zaś na pół etatu. psycholog i socjoterapeuta, terapeuta SI, Tomatisa, rehabilitant, logopeda zatrudnieni są na cały etat. Personel pomocniczy szkoły: panie dbające o porządek i dozorczy. W szkole również zatrudniona jest sekretarka, księgowa i kierownik administracyjny. Dyrektor i wicedyrektor sprawują swoje funkcje od 9 lat.

REALIZACJA CELÓW WYCHOWAWCZYCH

W Szkolnym Programie Wychowania znajdują się następujące zapisy, do których odwołuje się Szkolny Program Profilaktyki:

CEL NADRZĘDNY

Uczeń posiada szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej, jest tolerancyjny wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań.

CEL OGÓLNY

Uczeń w swoim działaniu kieruje się uczciwością, szczerością, prawdomównością, rzetelnością i odpowiedzialnością. Poznaje i doskonali swoją osobowość. Część uczniów przejawia powyższe

kompetencje w bardzo małym zakresie. ze względu na napotykaną trudności ograniczające prawidłowy rozwój. Do trudności tych można zaliczyć:

- trudności w kontroli impulsów emocjonalnych, wynikające z dynamiki zmian rozwojowych układu nerwowego,
- brak umiejętności wyrażania swoich potrzeb w akceptowalny społecznie sposób oraz brak motywacji do nabywania tych umiejętności i posługiwania się nimi w codziennym życiu,
- wadliwe wzorce rówieśnicze nasycone agresją i przemocą, a u części uczniów także wadliwe wzorce rodzinne,
- negatywne wzorce medialne, lansujące szybkie zdobywanie przyjemności bez większego wysiłku, często kosztem innych.

Problemy zgłaszane przez nauczycieli, rodziców jak i reprezentantów społeczności spoza szkoły, to m.in.:

- lekceważenie obowiązków szkolnych (w tym: spóźnienia i brak prac domowych. niewykonywanie poleceń, "ukryte" wagary),
- palenie papierosów poza szkołą i na terenie szkoły,
- agresja fizyczna i słowna, przemoc psychiczna (ośmieszanie. zaczepki, zastraszanie. szydzenie, izolowanie itp.),
- wulgaryzacja języka widoczna w środkach komunikacji publicznej. jak i na lekcjach oraz w stosunku do pracowników szkoły,
- eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi,
- zaabsorbowanie komputerami i Internetem,
- braki w kulturze osobistej (aroganckie niestosowne zachowania),
- niewystarczająca dbałość o higienę osobistą i higienę otoczenia,
- brak szacunku dla cudzej własności,
- niska motywacja do nauki,
- samookaleczenia.

Chcemy, aby młody człowiek brał udział w zajęciach, podczas których pozna siebie, zwiększy świadomość przeżywanych stanów i emocji, nauczy się sposobów zachowania ludzi w różnych sytuacjach i rozwine zdolność do samodyscypliny. Ta wiedza może mu pomóc w pokonywaniu trudności szkolnych, rówieśniczych, jak i w dalszym dojrzałym życiu. Przyjmujemy także model kompetencji społecznych, który przedstawia przyczyny zachowań agresywnych i stosowania środków psychoaktywnych jako brak kompetencji podejmowania

zachowań konstruktywnych i odmawiania zachowań szkodliwych. Prowadzona w tym modelu działalność profilaktyczna przygotowuje młodzież do radzenia sobie z presją rówieśniczą. Zapewni optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia, kształtowania postaw twórczych, dostarczy wzorce osobowościowe stanowiące model do naśladowania i kształtowania własnej wartości. Chcemy aby uczeń był tolerancyjny, akceptował odmienność innych ludzi. nie wyśmiewał, nie prześladował innych ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne. Chcemy aby uczeń potrafił przeciwstawić się dyskryminacji, stawał w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych. Chcemy aby uczeń angażował się w działania na rzecz lokalnego środowiska, prezentował postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, miał poczucie więzi społecznej wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Prowadzimy działania skoncentrowane na wzmacnianiu czynników chroniących:

- wspieranie rozwoju intelektualnego, psychicznego i fizycznego uczniów,
- rozwijanie zainteresowań, przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym,
- wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości autorytetów),
- stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych (kół zainteresowań, zespołów sportowych, teatralnych, tanecznych),
- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych,
- wychowanie w duchu tolerancji, mądrości, dyscypliny i szacunku,
- przygotowanie młodzieży do pełnienia ról społecznych oraz odpowiedzialności za siebie i innych,
- kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej,
- wspomaganie wszechstronnego form spędzania wolnego czasu,
- promocja zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych, harmonijnego rozwoju ucznia,
- działania doskonalące umiejętności wychowawcze nauczycieli oraz wyposażające w wiedzę niezbędną do prowadzenia interwencji w sytuacjach trudnych i kryzysowych,
- włączenie Samorządu Szkolnego do działań,
- współpraca z rodzicami uczniów: przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń, informowanie o działaniach szkoły wynikających z programu wychowawczego.

CELE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

CEL GŁÓWNY: Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy w szkole. Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole. Promowanie zdrowego stylu życia, modyfikowanie negatywnych postaw. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym. wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju, umiejętność współżycia w rodzinie i w społeczności, poznawanie i doskonalenie własnej osobowości, postawa proekologiczna. integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie swojej działalności w tym środowisku.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- zmniejszenie liczby niepowodzeń w szkole,
- zmniejszenie agresji i przemocy w szkole, w grupach rówieśniczych, a także w rodzinie,
- rozwinięcie odporności na negatywne oddziaływania subkulturowych grup społecznych,
- wzmocnienie systemów wsparcia uczniów i rodziców w trudnych sytuacjach życiowych,
- udoskonalenie kompetencji budowania systemu wartości młodych ludzi,
- wzrost zaangażowania w prowadzenie zdrowego stylu życia,
- wzrost wiedzy o zagrożenia płynących ze środków masowego przekazu.

Wytyczono trzy główne obszary działań profilaktycznych i cele pracy profilaktycznej:

Obszar I

Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy w szkole. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole.

Cele szczegółowe:

- uczniowie będą przebywać w bezpiecznych warunkach podczas lekcji i po lekcjach,
- uczniowie będą znać zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- uczniowie będą unikać zachowań agresywnych,
- uczniowie będą zachowywać się w sposób empatyczny,
- uczniowie będą podejmować działania prospołeczne, prezentować postawę tolerancji i szacunku, także dla odmienności,
- uczniowie będą wyrażać swoje uczucia, myśli, opinie, w taki sposób, aby jednocześnie respektować uczucia i poglądy innej osoby i nie urazić jej,
- uczniowie będą znać i stosować zasady skutecznej komunikacji, zasady współpracy oraz konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów,
- uczniowie otrzymywać pomoc w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

Obszar II

Promowanie zdrowego stylu życia, modyfikowanie negatywnych postaw.

Cele szczegółowe:

- uczniowie będą posiadać wiedzę nt. zdrowia i zachowań prozdrowotnych:
- uczniowie będą dbać o sprawność fizyczną i korzystać z różnych rodzajów aktywności ruchowej,
- uczniowie będą znać i stosować zasady racjonalnego odżywiania,
- uczniowie będą znać i stosować zasady higieny osobistej,
- uczniowie będą znać i stosować zasady BHP,
- uczniowie będą posiadać wiedzę z zakresu ekologii i podejmować działania proekologiczne,
- uczniowie będą świadomi zagrożeń płynących ze stosowania używek i posiadać wiedzę na temat szkodliwych nawyków, unikać zachowań ryzykownych.

Obszar III

Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym, podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju.

Cele szczegółowe:

- uczniowie będą znać prawa i obowiązki ucznia, przestrzegać obowiązujących norm oraz ponosić konsekwencje swojego zachowania,
- uczniowie będą systematycznie uczestniczyć w lekcjach i przygotowywać się do nich (wykonywać zadane prace domowe, posiadać odpowiednie pomoce i korzystać z nich),
- uczniowie będą posiadać motywację do nauki i własnego rozwoju,
- uczniowie będą posiadać umiejętności do radzenia sobie z trudnościami,
- uczniowie będą wiedzieli do kogo zwrócić się o pomoc i chętnie z niej korzystać,
- uczniowie będą otrzymywać pomoc stosowną do swoich potrzeb i możliwości.

STRATEGIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

W realizacji SPP zostaną wykorzystane następujące strategie działań profilaktycznych:

1. Działania informacyjne:

- pogadanka.
- spotkanie ze specjalistami,
- prezentacja filmu video,
- praca w oparciu o tekst.

2. Działania edukacyjne:

- realizacja ćwiczeń sytuacyjnych zawartych w programach profilaktycznych i edukacyjnych,
- drama (teatr profilaktyczny),
- rysunek tematyczny,
- burza mózgów,
- dyskusja,
- debata,
- symulacja różnych sytuacji,
- gry i zabawy dydaktyczne,
- praca w grupach,
- technika uzupełniania zdań,
- udział w przygotowaniu i realizacji happeningów i akcji tematycznych.

3. Działania alternatywne:

- koła zainteresowań,
- festyny,
- rajdy,
- zajęcia, zawody sportowe itp.

4. Strategie interwencyjne:

- interwencja w środowisku domowym ucznia,
- interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna (specjalista),
- terapia indywidualna, grupowa. terapia rodzin (specjalista).

ADRESACI, OCZEKIWANE REZULTATY

W efekcie realizacji SPP uczniowie:

- potrafią zachować się kulturalnie w szkole, na ulicy. w kinie, w stołówce. itd.,
- posiadają umiejętność efektywnej komunikacji interpersonalnej na co dzień,
- uczniowie klas pierwszych szybko aklimatyzują się w nowym środowisku,
- radzą sobie ze stresem,
- potrafią bez użycia siły, przemocy radzić sobie z trudnymi uczuciami,

- potrafią budować pozytywny obraz swojej osoby w oparciu o mocne strony,
- są w stanie dokonywać trafnych wyborów w sytuacjach wymagających samodzielności,
- potrafią oprzeć się wpływom i potrafią bronić swojego zdania,
- są tolerancyjni, szanują odmienność innych w rozsądny, bezpieczny sposób,
- znają i cenią swoje systemy wsparcia rówieśniczego, opierają je o konstruktywne wartości (przyjaźń, koleżeństwo, uczciwość, zaufanie), potrafią je pogłębiać i wzmacniać,
- posiadają wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego, społecznego, fizycznego i duchowego,
- właściwie organizują naukę i wykorzystują czas wolny dla pełnego rozwoju,
- posiadają adekwatną do wieku i potrzeb wiedzę na temat uzależnień i ich skutków.

Nauczyciele:

- stanowią osobisty przykład (autorytet) dla uczniów, przejawiają zachowania godne naśladowania,
- potrafią rozpoznać niepokojące sygnały (wczesne objawy przemocy, różne formy agresji, wczesne symptomy uzależnienia),
- podejmują aktywnie współpracę z rodzicami, pedagogiem, środowiskiem,
- przestrzegają procedur postępowania w sytuacjach trudnych,
- właściwie reagują na przejawy dysfunkcji uczniów ,
- skutecznie realizują powierzone im zadania z profilaktyki uniwersalnej,
- są przygotowani do realizacji części zadań z zakresu profilaktyki selektywnej i wdrażają je zgodnie z programem.

Rodzice:

- aktywnie włączają się we współpracę, korzystają z oferowanego im wsparcia i pomocy nauczycieli i pedagoga w procesie wychowania dzieci,
- korzystają z informacji o możliwości specjalistycznej pomocy i zgłaszają się po pomoc w miarę potrzeb,
- pogłębiają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju dziecka i rozwijają umiejętności, uczestnicząc w oferowanych im możliwościach doskonalenia umiejętności wychowawczych.

Odbiorcy zewnętrzni:

- systematyczne działania na rzecz Domu Opieki Społecznej przy ulicy Elekcyjnej,
- systematyczne działania na rzecz Schroniska dla zwierząt w Józefowie i Falenicy.

W realizacji SPP szkoła współpracuje z:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Przychodnia Rejonowa,
- Straż Miejska, Policja,
- świetlice socjoterapeutyczne,
- Urząd Miasta,
- Kuratorzy Sądowi,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich,
- Centrum Pomocy Rodzinie,
- Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii.

TEMATY

W realizacji SPP w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom zostaną uwzględnione następujące treści:

Profilaktyka uniwersalna:

- radzenie sobie z agresją własną i cudzą (trening zastępowania agresji),
- umiejętność wyrażania własnych emocji (samookaleczenia),
- przyczyny stosowania środków odurzających przez uczniów,
- rodzaje i negatywne skutki uzależnień dla zdrowia fizycznego i psychicznego,
- wpływ stosowania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych na życie osobiste, rodzinne i pełnienie ról społecznych,
- mechanizm powstawania i szkodliwość uzależnień behawioralnych (Internet, telefon komórkowy, gry komputerowe),
- sposoby prowadzenia zdrowego stylu życia, konstruktywnego radzenia sobie z sytuacjami trudnymi,
- umiejętność asertywnej odmowy i samodzielnego podejmowania decyzji,
- kroki krytycznego myślenia uruchamianego celem nieulegania negatywnym wpływom środowiska i środków masowego przekazu.
- konsekwencje prawne używania, posiadania i rozpowszechniania substancji psychoaktywnych.

Profilaktyka selektywna i wskazująca:

- źródła i sposoby uzyskania wsparcia i opieki społecznej – adresatami są uczniowie, u których ze względu na trudną sytuację rodzinną, ekonomiczną oraz negatywne wpływy grupy rówieśniczej mogą wystąpić zachowania ryzykowne,
- sposoby interwencji w przypadku niepokojących zachowań uczniów, które związane są z ryzykiem wystąpienia uzależnienia – adresatami są nauczyciele i personel pomocniczy szkoły.

W Szkole Podstawowej nr 236 z Oddziałami Integracyjnymi im. Ireny Sendlerowej działa zespół opiekuńczo-wychowawczy złożony ze specjalistów, tj. pedagodzy, psycholog, logopeda, socjoterapeuta, reedukator, terapeuta SI. Do wspólnych działań zaproszeni są też nauczyciele z każdego poziomu edukacyjnego. Wszyscy posiadają odpowiednie wykształcenie i kwalifikacje. Do współpracy w każdym roku szkolnym zaproszeni są również Rodzice oraz Uczniowie z Samorządu Uczniowskiego.

Program profilaktyczny dla oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej nr 236
rok szkolny 2017/2018

Cele	Formy realizacji	Realizatorzy	Ewaluacja	Termin realizacji
Zapobieganie niepożądanym postawom społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praca z rodziną (porady, konsultacje, warsztaty, zebrania) ▪ współpraca z psychologiem, pedagogiem szkolnym ▪ systematyczne informowanie o problemach wychowawczych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawca ▪ pedagog wspierający ▪ pedagog szkolny ▪ psycholog 	analiza dokumentów (dzienniki, protokoły zebrań)	cały rok
Ukazanie roli rodziny jako wspólnoty osób w kontekście wartości, norm, więzi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy. pogadanki ▪ uroczystości okazjonalne (obchody Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawca ▪ pedagog wspierający 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Objęcie opieką materialną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dożywianie uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pedagog szkolny 	analiza dokumentów, decyzje	cały rok
Objęcie pomocą dzieci z trudnościami edukacyjnymi i społecznymi.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze ▪ zajęcia specjalistyczne ▪ konsultacje, porady, warsztaty ▪ współpraca z PPP 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ psycholog ▪ pedagog ▪ terapeuci 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Wspieranie zdrowego i bezpiecznego zachowania uczniów, promowanie odpowiednich postaw	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy, pogadanki ▪ omawianie utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel ▪ pedagog wspierający 	analiza dokumentów (dziennik)	cały rok

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porady ▪ konsultacje dla rodziców/opiekunów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ pedagog wspierający ▪ pedagog ▪ psycholog szkolny 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, dbałość o sprawność fizyczną.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki ▪ konkursy, gry i zabawy ▪ program pt. „Dbamy o higienę osobistą” ▪ współpraca z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawca ▪ pedagog wspierający ▪ pielęgniarka 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Uczenie zasad zachowania w sytuacjach zagrożenia i zwracania się o pomoc. Uczenie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i korzystania z urządzeń na placu zabaw.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gry i zabawy, konkursy ▪ rozmowy, współpraca z rodzicami ▪ spotkania ze Strażą Miejską (programy „Moja droga do szkoły”, „Moje pierwsze kroki ze Strażą Miejską”) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawca ▪ pedagog wspierający ▪ Straż Miejska ▪ pedagog ▪ psycholog 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok

Program profilaktyczny dla klas I-III Szkoły Podstawowej nr 236
rok szkolny 2017/2018

Cele	Formy realizacji	Realizatorzy	Ewaluacja	Termin realizacji
Zapobieganie niepożądanym postawom społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praca z rodziną (zebrania, pogadanki, spotkania indywidualne) ▪ współpraca z psychologiem, pedagogiem (konsultacje) ▪ systematyczna informacja o problemach wychowawczych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawca, ▪ pedagog wspierający ▪ pedagog szkolny ▪ psycholog 	Analiza dokumentów (dzienniki, protokoły zebrań)	cały rok
Budowanie wzorców i autorytetów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przybliżenie postaci patrona szkoły Ireny Sendlerowej ▪ obchody rocznicy śmierci Jana Pawła II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele, ▪ wychowawcy. ▪ katecheci 	ocena zaangażowania uczniów w przygotowanie, przeprowadzenie uroczystości	cały rok
Ukazanie roli rodziny jako wspólnoty osób w kontekście wartości, norm, więzi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy, pogadanki ▪ uroczystości okazjonalne (obchody Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Babci itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawca ▪ pedagog wspierający 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Objęcie opieką materialną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stypendia szkolne ▪ zasiłki szkolne ▪ dożywianie ▪ podręczniki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pedagog szkolny ▪ OPS 	analiza dokumentów, decyzje	cały rok

Objęcie pomocą dzieci z trudnościami edukacyjnymi i społecznymi oraz uczniów zdolnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajęcia dodatkowe wspierające rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny (wyrównawcze, rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, terapeutyczne), ▪ współpraca z PPP 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ psycholog ▪ pedagog ▪ terapeuci 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Wspieranie zdrowego i bezpiecznego zachowania uczniów, profilaktyka prozdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ promowanie odpowiednich postaw (rozmowy, pogadanki, omawianie utworów literackich, filmy edukacyjne) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy 	analiza dokumentów (dziennik)	cały rok
Zapewnienie fizycznego i psychicznego poczucia bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy z rodzicami ▪ pogadanki ▪ godziny wychowawcze dot. przestrzegania zasad, regulaminów itp. ▪ spotkania ze Strażą Miejską 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ pedagog ▪ psycholog ▪ Straż Miejska 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, dbałość o sprawność fizyczną	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki. ▪ konkursy gry i zabawy ▪ program pt. „Dbamy o higienę osobistą” ▪ współpraca z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pedagog wspierający ▪ pielęgniarka 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Uczenie zasad zachowania w sytuacjach zagrożenia i zwracania się o pomoc, uczenie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i korzystania z urządzeń na placu zabaw	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konkursy ▪ rozmowy ▪ współpraca z rodzicami ▪ spotkania ze Strażą Miejską 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy, ▪ pedagog ▪ psycholog ▪ realizatorzy zewnętrzni 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok

Promowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki. ▪ konkursy, ▪ akcje: „Wiem co jem”, „Szkłanka mleka” 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pielęgniarka 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Kształtowanie zasad współżycia społecznego i poprawnej komunikacji interpersonalnej, rozwijanie empatii, uczenie tolerancji i akceptacji, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ godziny wychowawcze ▪ rozmowy indywidualne, ▪ zajęcia integracyjne, ▪ akcja: „Ulica Integracyjna” 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy, ▪ pedagog. ▪ psycholog ▪ realizatorzy zewnętrzni 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Rozwiązywanie konfliktów, sytuacji kryzysowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porady, konsultacje ▪ mediacje, interwencje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ specjaliści 	analiza dokumentacji	cały rok
Prawa i obowiązki ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ godziny wychowawcze ▪ apele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pedagog 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Rozwijanie samorządności uczniowskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praca Samorządu Szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opiekun Samorządu Szkolnego 	analiza dokumentów	cały rok
Rozwijanie postaw poszanowania środowiska, rozwijanie zainteresowań i postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ akcja „Sprzątanie Świata”, segregacja odpadów ▪ filmy edukacyjne, ▪ pogadanki ▪ konkursy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok

Program profilaktyczny dla klas IV-VIII Szkoły Podstawowej nr 236
rok szkolny 2017/2018

Cele	Formy realizacji	Realizatorzy	Ewaluacja	Termin realizacji
Zapobieganie niepożądanym postawom społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praca z rodziną (zebrania, pogadanki, porady, konsultacje) ▪ systematyczne informowanie o problemach wychowawczych dzieci ▪ spotkanie edukacyjne dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy, ▪ pedagog wspierający ▪ pedagog szkolny ▪ psycholog ▪ realizator zewnętrzny 	analiza dokumentów (dzienniki, protokoły zebrań)	cały rok
Budowanie wzorców i autorytetów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapoznanie się z postacią Patronki szkoły, I. Sendlerową ▪ obchody rocznicy śmierci Jana Pawła II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ katecheci 	ocena zaangażowania uczniów w przygotowanie, przeprowadzenie uroczystości	cały rok
Ukazanie roli rodziny jako wspólnoty osób w kontekście wartości, norm, więzi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy, pogadanki ▪ uroczystości okazjonalne ▪ zajęcia wychowania do życia w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Objęcie opieką materialną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stypendia szkolne, zasiłki szkolne ▪ dożywianie ▪ podręczniki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pedagog szkolny ▪ OPS 	analiza dokumentów, decyzje	cały rok

Objęcie pomocą dzieci z trudnościami edukacyjnymi i społecznymi oraz uczniów zdolnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia, specjalistyczne ▪ warsztaty, porady, konsultacje ▪ współpraca z PPP 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ specjaliści 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Wspieranie zdrowego i bezpiecznego zachowania uczniów, profilaktyka uzależnień, promowanie odpowiednich postaw	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy, pogadanki ▪ debaty ▪ apele ▪ omawianie utworów literackich ▪ filmy edukacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy 	analiza dokumentów (dziennik)	cały rok
Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy z rodzicami ▪ pogadanki. godziny wychowawcze dot. przestrzegania zasad, regulaminów itp. ▪ spotkania ze Strażą Miejską. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele, ▪ wychowawcy ▪ pedagog ▪ psycholog 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Promowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konkursy ▪ rozgrywki sportowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pielęgniarka ▪ nauczyciele przedmiotu ▪ nauczyciele W-F 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analiza utworów literackich ▪ pogadanki, dyskusje ▪ rozmowy indywidualne ▪ zajęcia profilaktyczne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ nauczyciele ▪ specjaliści ▪ realizatorzy zewnętrzni 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok

Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajęcia wychowania do życia w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel przedmiotu 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki, dyskusje ▪ rozmowy indywidualne ▪ zajęcia profilaktyczne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ nauczyciele ▪ specjaliści ▪ realizatorzy zewnętrzni 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Kształtowanie zasad współżycia społecznego i poprawnej komunikacji interpersonalnej, rozwijanie empatii, uczenie tolerancji i akceptacji, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ godziny wychowawcze. ▪ rozmowy indywidualne, ▪ zajęcia socjoterapeutyczne ▪ programy terapeutyczne („zewnętrzne”) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pedagog ▪ psycholog ▪ socjoterapeuta ▪ realizatorzy zewnętrzni 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Rozwiązywanie konfliktów, sytuacji kryzysowych.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porady, konsultacje ▪ mediacje, interwencje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ pedagog ▪ psycholog ▪ socjoterapeuta 	analiza dokumentacji	cały rok
Rozwijanie samorządności uczniowskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praca Samorządu Szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opiekun Samorządu Szkolnego 	analiza dokumentacji	cały rok

<p>Podjmowanie działań alternatywnych polegających na stwarzaniu możliwości podejmowania zadań dających zadowolenie i sprzyjających rozwojowi społecznemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ akcje humanitarne, społeczne, charytatywne ▪ obchody ważnych wydarzeń, rocznic, świąt itp. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ pedagog 	<p>analiza dokumentacji</p>	<p>cały rok</p>
<p>Rozwijanie postaw poszanowania środowiska, rozwijanie zainteresowań i postaw proekologicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ akcja „Sprzątanie świata”, segregacja odpadów ▪ filmy edukacyjne ▪ pogadanki ▪ konkursy ▪ wykonanie i prezentacja plakatów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy 	<p>analiza dokumentów (dzienniki)</p>	<p>cały rok</p>

**Program profilaktyczny dla oddziałów gimnazjalnych Szkoły Podstawowej nr 236
rok szkolny 2017/2018**

Cele	Formy realizacji	Realizatorzy	Ewaluacja	Termin realizacji
Zapobieganie niepożądanym postawom społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porady, konsultacje, warsztaty, zebrania ▪ współpraca z psychologiem, pedagogiem szkolnym ▪ systematyczne informowanie o problemach wychowawczych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pedagog wspierający ▪ pedagog szkolny ▪ psycholog 	analiza dokumentów (dzienniki, protokoły zebrań)	cały rok
Budowanie wzorców i autorytetów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obchody rocznicy śmierci Ireny Sendlerowej i Jana Pawła II 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ katecheci 	ocena zaangażowania uczniów w przygotowanie, przeprowadzenie uroczystości	cały rok
Ukazanie roli rodziny jako wspólnoty osób w kontekście wartości, norm, więzi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy, pogadanki ▪ uroczystości ▪ okazjonalne zajęcia wychowania do życia w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Objęcie opieką materialną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stypendia szkolne, zasiłki szkolne ▪ dożywianie ▪ podręczniki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pedagog szkolny ▪ OPS 	analiza dokumentów, decyzji	cały rok
Objęcie pomocą uczniów z trudnościami edukacyjnymi i społecznymi oraz zdolnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, specjalistyczne ▪ warsztaty, porady, konsultacje ▪ współpraca z PPP 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specjaliści ▪ nauczyciele 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok

Wspieranie zdrowego i bezpiecznego zachowania uczniów, promowanie odpowiednich postaw	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy, pogadanki ▪ omawianie utworów literackich ▪ filmy edukacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy 	analiza dokumentów (dziennik)	cały rok
Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy z rodzicami ▪ pogadanki, godziny wychowawcze dot. przestrzegania zasad, regulaminów itp. ▪ spotkania ze Strażą Miejską 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ pedagog ▪ psycholog ▪ Straż Miejska 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Promowanie zdrowego stylu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konkursy ▪ rozgrywki sportowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pielęgniarka ▪ nauczyciele przedmiotu 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analiza utworów literackich ▪ pogadanki. dyskusje ▪ rozmowy indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ nauczyciele ▪ specjaliści 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok
Uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki, dyskusje ▪ rozmowy indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ nauczyciele ▪ pedagog ▪ psycholog 	analiza dokumentów (dzienniki)	cały rok

<p>Kształtowanie zasad współżycia społecznego i poprawnej komunikacji interpersonalnej, rozwijanie empatii, uczenie tolerancji i akceptacji, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ godziny wychowawcze ▪ rozmowy indywidualne ▪ zajęcia socjoterapeutyczne ▪ obchody „Dnia Tolerancji” ▪ zajęcia „Terapia przez teatr” ▪ programy „Szkoła bez przemocy”, „Bezpieczna szkoła” ▪ akcje humanitarne, społeczne. charytatywne ▪ obchody ważnych wydarzeń, rocznic, świąt itp. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wychowawcy ▪ pedagog ▪ psycholog ▪ socjoterapeuta ▪ realizatorzy zewnętrzeni 	<p>analiza dokumentów (dzienniki)</p>	<p>cały rok</p>
<p>Rozwiązywanie konfliktów. sytuacji kryzysowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porady, konsultacje ▪ mediacje, interwencje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ pedagog ▪ specjaliści 	<p>analiza dokumentacji</p>	<p>cały rok</p>
<p>Podjęcie działań alternatywnych polegających na stwarzaniu możliwości podejmowania zadań dających zadowolenie i sprzyjających rozwojowi społecznemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ akcje humanitarne, społeczne, charytatywne ▪ obchody ważnych wydarzeń. rocznic, świąt itp. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciele ▪ wychowawcy ▪ pedagog. 	<p>analiza dokumentacji</p>	<p>cały rok</p>
<p>Rozwijanie samorządności uczniowskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praca Samorządu Szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opiekun Samorządu Szkolnego 	<p>analiza dokumentów (dzienniki)</p>	<p>cały rok</p>

XI. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu jest dokonywana na podstawie:

- ankiet,
- zapisów w dziennikach elektronicznych,
- obserwacji na zajęciach dydaktycznych, pozalekcyjnych oraz w czasie,
- w czasie przerw międzylekcyjnych,
- analizy dokumentacji, pracy pedagoga i pielęgniarki,
- analizy projektów edukacyjnych,
- pracy zespołów wychowawczych,
- udziału uczniów w konkursach, imprezach i olimpiadach,
- wyników klasyfikacji i egzaminów zewnętrznych,
- informacji o losach absolwentów.

Szkolny Program Wychowawczy może ulec modyfikacji na podstawie wniosków wynikających z ewaluacji lub wprowadzenia nowych działań.

Szkolny Program Profilaktyki będzie ewaluowany w całym okresie trwania roku szkolnego.

Analizie i ocenie podane zostaną m.in.

- stan bezpieczeństwa uczniów,
- frekwencja na zajęciach lekcyjnych,
- realizacja tematyki z zakresu profilaktyki na godzinach wychowawczych,
- uczestnictwo w zajęciach dodatkowych,
- zachowania problemowe występujące wśród uczniów,
- liczba, rodzaj i rezultaty akcji prozdrowotnych i prospołecznych.

Ewaluacja etapowa będzie dotyczyła każdej z form realizacji SPP i będzie obejmowała proces, osiągnięcie celów i rezultaty dodatkowe. Zostanie przeprowadzony pomiar początkowy i końcowy w grupach, w których będą prowadzone zajęcia profilaktyczne oraz wśród pozostałych uczniów zaliczanych do grupy kontrolnej. Ewaluację procesu przeprowadzą szkolni specjaliści d.s. profilaktyki. Ewaluacja celów i rezultatów zostanie wykonana poprzez porównanie tegorocznych wyników badań częstości i form zachowań ryzykownych i ich korelatów (czynników ryzyka i czynników chroniących) z wynikami badań z trzech poprzednich lat. Badania

te przeprowadzi zewnętrzna firma specjalizująca się w diagnozie potrzeb profilaktycznych i ewaluacji działań profilaktycznych (BEW Sp. z o.o.). Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji będą podstawą do bieżących modyfikacji działań profilaktycznych, jak i opracowania Szkolnego Programu Profilaktyki na kolejny rok.

Wyniki i wnioski ewaluacji będą prezentowane nie tylko gronu pedagogicznemu, ale również rodzicom naszych uczniów.

XI. Załącznikami do programu wychowawczego szkoły są:

1. Programy pracy wychowawców klasowych wraz z tematyką godzin wychowawczych.
2. Program profilaktyki (aktualizowany zgodnie z ofertą realizatorów zewnętrznych).
3. Plan pracy samorządu uczniowskiego.
4. Harmonogram imprez i uroczystości szkolnych.
5. Plan wycieczek i imprez turystycznych.
6. Rejestr interwencji wychowawczych.
7. Reguły i zasady wychowawcze dla poszczególnych zajęć edukacyjnych.
8. Zadania wychowawcze biblioteki szkolnej i świetlicy szkolnej.

14.09.2017